

Гульпа Т.А., ст., *Владимирова О.Г. к.геогр.н., доц.*
Одеський державний екологічний університет
**ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПРОЦЕС В СФЕРІ
НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Серед реформ і законодавчих змін, які зараз упроваджуються в Україні, важливою частиною є виконання екологічної складової Угоди про асоціацію з ЄС. Україна поступово наближається до європейських принципів і підходів у області охорони навколишнього середовища.

З 1 вересня 2017 стартувала реалізація Угоди про асоціацію УКРАЇНА-ЄС в повному об'ємі, вимогам сфери навколишнього середовища присвячений спеціальний екологічний розділ Угоди. Зараз для України етап апроксимації законодавства до європейських норм. Всі вони умовно розділені на сектори, до кожного з яких є відповідні вимоги на виконання директив ЄС.

У напрямі наближення екологічного законодавства до загальноприйнятих європейських норм Україна рухається не дуже швидко, проте у звіті 2018 р. Дослідницького центру Європейського парламенту відзначено, що Україна здійснює значний прогрес у першу чергу в ухваленні євроінтеграційних законів, зокрема, щодо захисту рослин і тварин, оцінки впливу на довкілля, стратегічної екологічної оцінки, впровадження інтегрованого підходу в управлінні водними ресурсами, а також внесення змін до існуючого законодавства щодо питної води. Також в якості позитивного прикладу переходу України до норм європейського екологічного законодавства та його адаптацію до українських реалій серед іншого названий прогрес у реформуванні водної галузі. Зараз успішно створюються басейнові ради, до яких активно долучаються водокористувачі, представники центральної та місцевої влади. З 1 січня 2019 р. запрацював новий державний порядок моніторингу вод. Він теж повністю відповідає стандартам та регламентам ЄС.

Водночас у звіті наголошують, що окрім виконання технічних вимог, Україні необхідно докладати ще більше зусиль у

всіх сферах національної економіки для досягнення поставлених цілей.

Україна поки порушує терміни імплементації ряду директив і регламентів, які зафіксовані в Додатку до Угоди про асоціацію. Проте, застосування профільним міністерством нового підходу до імплементації європейського законодавства – спочатку стратегія, потім закон, тоді необхідні підзаконні акти – дає надію, що необхідне законодавство буде прийнято найближчим часом, а питання необхідних законодавчих змін будуть вирішені комплексно. З проблемних питань відмічається недостатнє залучення регіонів до розробки і впровадження реформ у сфері навколишнього середовища. Так, більшість реформ впливатиме на регіональний рівень, а механізми залучення регіонів до виконання Угоди про асоціацію недосконалі, тому місцеві власті, громади і громадськість залишаються в стороні від важливих для них процесів, в яких вони повинні бути повноцінними гравцями, а не тільки виконавцями, коли процес імплементації дійде до стадії практичного виконання прийнятих стратегій, законів, ухвал.

Кожний з секторів у сфері охорони навколишнього середовища рухається в своєму темпі, тому прогрес – різний для кожного тематичного сектора. Більше роботи зроблено у сфері водних ресурсів, горизонтального екологічного законодавства, відходів, промислових викидів. Деякі сфери знаходяться на початковій стадії імплементації, хоча потребують негайних дій, наприклад, сектор атмосферного повітря. Але, окреслення євроінтеграції в якості стратегічної мети розвитку нашої держави, активізація політики реального приведення законодавства та рівня добробуту громадян у відповідність з євростандартами свідчать про перспективність цих процесів. Поступова адаптація вітчизняної законодавчої бази до законодавства ЄС є реальним чинником змістовного формування системи і екоправового виховання в Україні. Європейський Союз дуже прискіпливо ставиться до реального виконання взятих на себе державою-членом обов'язків із охорони довкілля, і доки в Україні буде мати місце декларативність певних законодавчих положень, інтеграція буде неможлива.